

Jenny C. Petersen og Eyðun Johannessen fegnast um, at Tjóðleikhúsið nú er á gáttini. Í hesum døgum fáa tey rósar fyri Strindberggleikin Kravravnar, sum verður leiktur á litla pallinum í Meiarinum. Men í 2019 verða hurðarnar eftir ætlan latnar upp til nýggja Tjóðleikhúsið á Skálatrøð. Og tað fer at lata upp fyri heilt nýggjum útlenskum samstarvsmøguleikum, sum kunnu geva íblástur og enn størri menning av føroysku leiklistini. – Útlensku sambondini fara at rúmka um heimligu lívskorini, og tað fer at vera nógu áhugaverdari at búgva og arbeiða her, sigur Eyðun Johannessen, leikstjóri.

Mynd: Finnur Justinussen

– Tað hevur verið eitt øki, har vit kanska hava verið eitt sindur varin, bæði tí at figgjarligu móguleikarnir eru avmarkaðir, og tí at eg eri einsamøll, men tað er eitt øki, sum vit ætla at leggja størri dent á, tí tað er eisini okkara ábyrgd at styrkja áskoðaramentanina sum heild.

Jenny Petersen greiðir frá, at tá ið Tjóðapallurin varð settur á stovn, aftraðu fyrirkur seg við at stuðla, tí nú var tað ein tjóðpallur, og so hevði landið ábyrgdina. Almenna skipanin, við at pengarnir hjá stovninum vórðu nullstillaðir hvørt ársskifti, gjørdi eisini, at privat hildu seg aftur. Tey vildu ikki geva pengar, sum kanska bara endaðu í landskassanum.

– Í dag kunnu vit marka stuðulspengar til ávísar verkætlanir, og tað ger tað lættari at søkja um stuðul. Vit uppliva eisini at fólk og virki koma sjálvboðin við peningagávum, greiðir Jenny frá.

– Ein dagin steðgaði ein hýruvognur uttanfyri, og ein eldri kona kom inn. Hon hevði hoyrt í miðlunum um sótskaðan í húsinum, og hon hevði bílagt sær bil, biðið hann steðgað uttan fyri Eik banka, har hon tók 1000 krónur út, legði teir í ein brævhjálva og kom her við teimum.

– Sovorði er rørandi, sigur leikhústjórinn, og Eyðun leggur afturat:

– Tá ið vit høvdu boðið fólki inn til aðalroyndina av Kravravnum, kom ein

maður til mín og spurdi, um sýningin var ókeypis. Eg segði, at tað var hon. Jamen, kann eg ikki sleppa at gjalda alíkavæl. Og tað slapp hann sjálvandi, sigur leikstjórinn við einum skeivum smíli.

SAMBOND ÚTEFTIR RÚMKA INNEFTIR

Í grannalondum okkara er vanligt, at bólkar ferðast uttanlands við sýningum, og at leikhús keypa uppsetingar frá hvørjum øðrum. Útlenskir leikstjórar hava sett fleiri leikir upp á Tjóðpallinum, men húsið hevur ikki umstøður at taka ímóti heilum uppsetingum uttanifrá.

– Okkara hølir í dag lúka als ikki krøvini til eina slíka vitjan, staðfestir Jenny. Men tað fer at broytast, tá ið tjóðleikhúsið kemur.

Hvat fara gestavitjanir at geva, sum vit ikki hava í dag?

Eyðun er avgjørdur, tá ið hann svarar:

– Fyrst og fremst íblástur. Men tey persónligu sambondini, sum slíkar vitjanir hava við sær, fara harumframt at skapa heilt nýggjar móguleikar.

Hann vísir á, hvussu føroyska tónleikaumhvørvíð hevur ment seg við at fáa útlenskar tónleikarar hendan vegin, sum síðani hava latið hurðar upp fyri føroyskum tónleikarum úti í heimi.

– Knappliga hevur tú eitt netverk, sum ikki bara er innan fyri sjómarkið, og

tað gevur heilt aðrar móguleikar og heilt aðra menning. Íslendingar hava í mong ár ferðast kring heimin við teirra leikum, og teir hava eisini megna at fáa nøkur av størstu nøvnunum at koma til Íslands. Sjálvandi kunnu vit eisini tað, staðfestir Eyðun Johannessen.

– Útlensku sambondini fara at rúmka um heimligu lívskorini, og tað fer at vera nógu áhugaverdari at búgva og arbeiða her.

Hvønn týðning hevur tað havt fyri teg, at tú ikki bara hevur arbeitt í Føroyum?

– Tað hevur havt ómetaliga stóran týðning

Hvat hevur tað givið tær, sum tú ikki hevði fingið, um tú var verandi?

– Fyrst og fremst havi eg fingið viðurkenning.

Eyðun steðgar á eina løtu.

– Hana fekk eg ikki her. Ikki uttan frá nøkrum heilt fáum.

– Og so havi eg eisini fingið avbjóðingar. Avbjóðingar, sum hava mennt meg og gjørt lívið meira marglitt.

– Men tað krevur eitt vist dirvi og fanansagtigheit at fara út. Tú kanst ikki siga “undskyld, jeg er færing,” tú ert noyddur at trúgva á egnar førleikar og móguleikar. Og aftur har kunnu persónligu, útlensku sambondini styrkja og stuðla, soleiðis at fleiri fáa dirvi at fara, og bólkar kunnu fara saman. Tað stuttliga hjá mær og eisini hjá børnunum hjá mær er, at vit altíð verða sett í bás

sum føroyingar. Tað er eitt merki, eitt kvalitetsmerki í grundini.

Eyðun steðgar aftur.

– Nú ljóðar tað eitt sindur reypandi, men soleiðis uppliva vit tað.

FØROYSKIR LEIKARAR MEIRA SANSALIGIR

Seinastu vikurnar hevur Eyðun Johannessen leikstjórnað leikinum Kravravnar í hølunum hjá Tjóðpallinum á Meiarinum. Laura Joensen hevur týtt leikin, sum August Strindberg skrivaði í 1889. Kristina Ougaard Sørensen spælir kvinnuliga leiklutin, og Hans Tórgarð og Hjálmar E. Dam spæla fyrrverandi og núverandi menn hennara. Leikurin hevur fingið góð ummæli í Kringvarpinum og á sosialu miðlunum. Og Eyðun er eisini væl nøgdur við avrikini hjá leikarunum.

– Eg taki hattin av fyri leikarunum. Mátin, sum hesi fólkin brúka málið uppá, er sum reinur tónleikur. Tey eru sum akrobatar, sum tveita seg runt í málinum við temposkiftum og málsligum fraseringum. Summi halda, at føroyska málið er stirvið, men tað prógva Kristina, Hans og Hjálmar, at tað er tað yvirhøvur ikki.

...Framhald á næstu síðu